

Beskrivelser av planter - hva kan gå galt?

FAGUS

29. september 2017

Renate Nyrud

Tekst og bilder ©Renate Nyrud, E-plant Norge SA om ikke annet er oppgitt

Utviklingsselskap - samvirke av 13 norske planteskoler

Nye planter til næringa

Norsk produksjon og Produksjonskvalitet

Tåler norske forhold

Treforsøksparken, foto: Jeanette Brun

Produsert i Norge

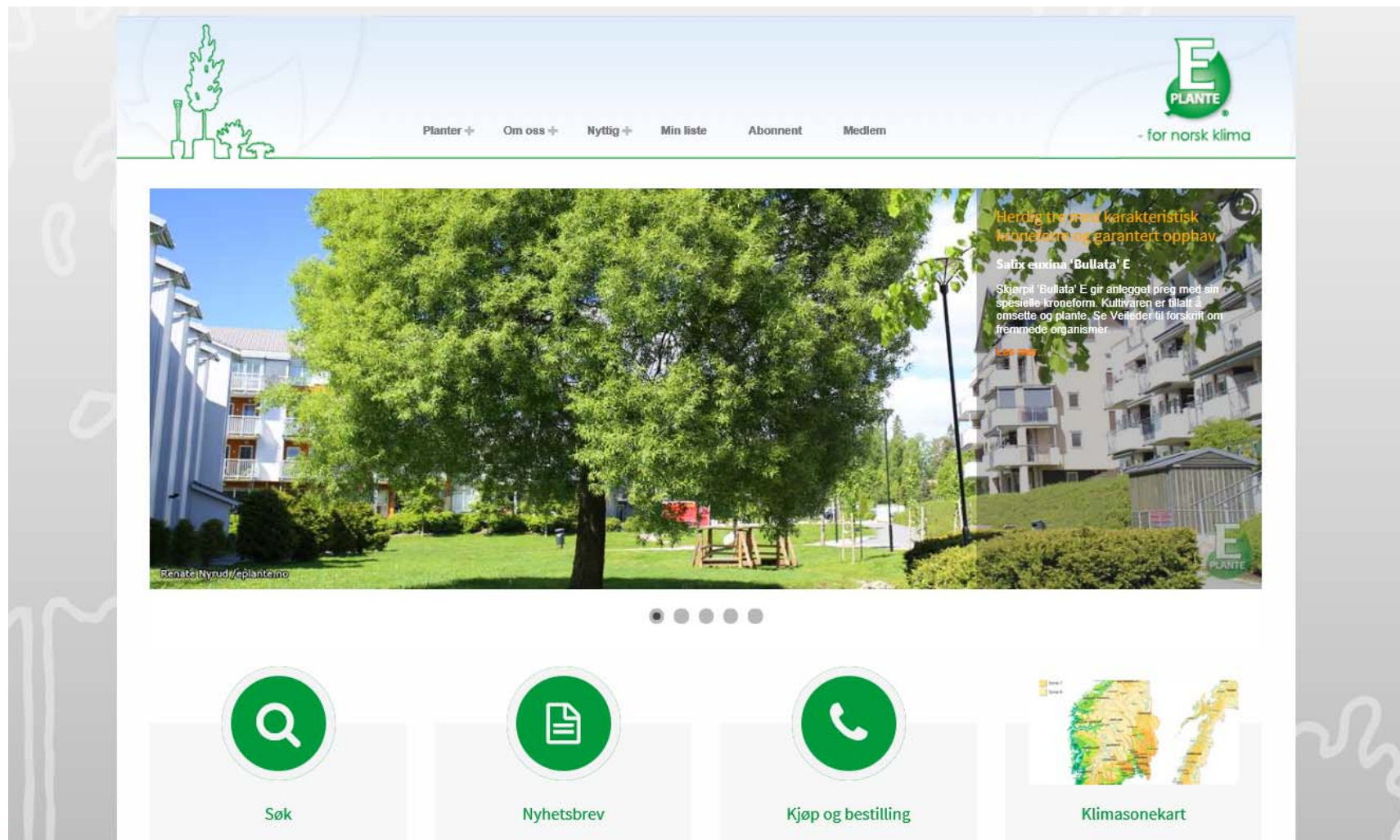

Samme opphav og egenskaper

Eplante.no

Bedre grøntanlegg

- Planteskolen må levere gode planter
- Du må vite hva du vil beskrive – hvilken plante vil du ha?
- Planteskolen må forstå bestillingen ut i fra beskrivelsen

Plantene

Produseres

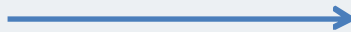
Bestilles

Hvordan beskrive produktet?

NS3420 K 2011

NS 3420 - Trær

Postgrunnlag

Planteslag	KB6.1- TRÆR TYPE TRE: {Matrise KB6.1:1}
Navn /opprinnelse	Lokalisering: (del 1, 4, y5) Navn: (KB6, y2.1) Herkomst:
Størrelse	Vekstform: Størrelse: (KB6, y2.2) Gjennomgående stamme: Omplantinger: Leveringsform: Planteavstand: (KB6, y2.3) Andre krav: (K, y1.1; KB6, y2.4) Antall [stk]

Matrise -

Blander type plante og størrelse og mangler flere

TRÆR

BUSKER

Matrise KB6.1:1

Siffer i koden	Type tre
0	USPESIFISERT
1	LØVTRÆR
2	FRUKTTRÆR
3	BARPLANTER
9	Annen type tre - må spesifiseres

Matrise KB6.2:1

Siffer i koden	Type busk
0	USPESIFISERT
1	ROSER
2	SLYNGPLANTER
3	KLATREPLANTER
4	HEKKPLANTER
5	MASSEPLANTER
9	Annen type busk - må spesifiseres

- 7. barplanter ?
- 8. løvfellende busker?

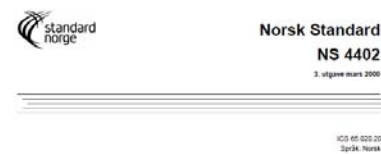
Henvis til hvilken NS 44xx!

Planteskolevarer Generelle regler for sortering, bunting og merking

Nursery stock
General requirements to grading, packaging and marking

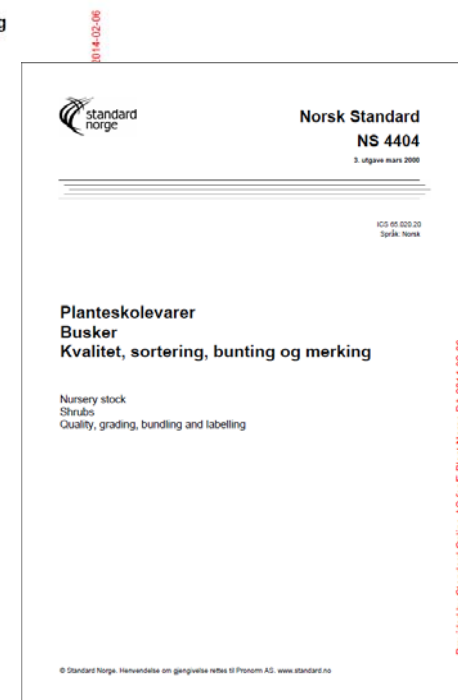
© Standard Norge. Henvendelse om gjengivelse rettes til Pronorm AS. www.standard.no

Planteskolevarer Løvtrær Kvalitet, sortering, bunting og merking

Nursery stock
Broadleaved deciduous trees
Quality, grading, bundling and labelling

© Standard Norge. Henvendelse om gjengivelse rettes til Pronorm AS. www.standard.no

Planteskolevarer Busker Kvalitet, sortering, bunting og merking

Nursery stock
Shrubs
Quality, grading, bundling and labelling

© Standard Norge. Henvendelse om gjengivelse rettes til Pronorm AS. www.standard.no

Provided by Standard Online AS for E-Plant Norge BA 2014-02-06

Provided by Standard Online AS for E-Plant Norge BA 2014-02-06

fra : Standard Norge 2000. Norsk Standard for planteskolevarer, NS4400-4413.

Navn og «herkomst»

TYPE TRE: {Matrise KB6.1:1}

Lokalisering: (del 1, 4, y5)

Navn: (KB6, y2.1)

Herkomst:

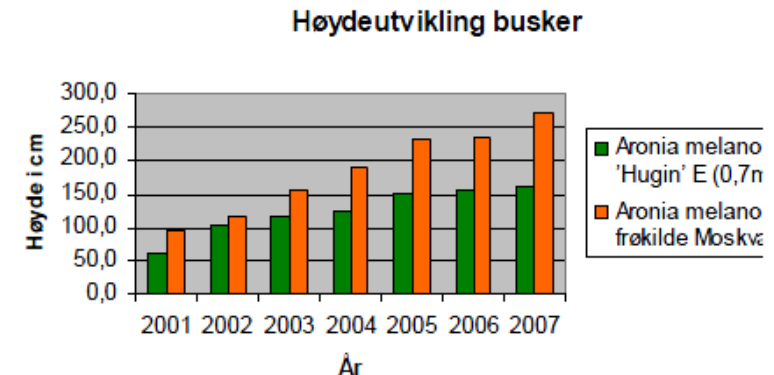
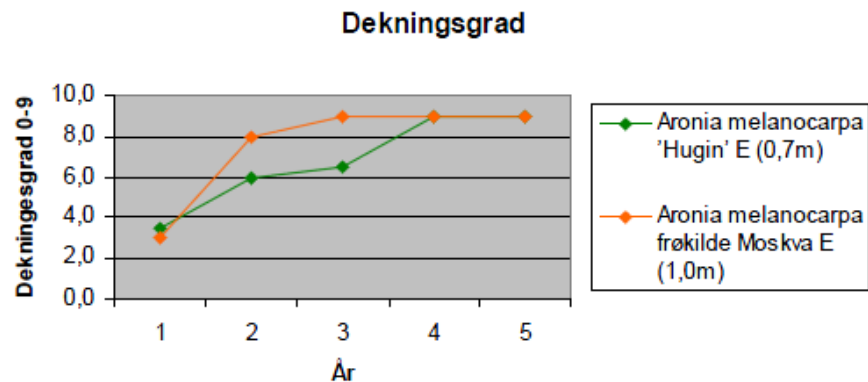
y2.1) Angi under stikkordet *Navn*

- botanisk navn;
- norsk navn;
- ~~– vareslag;~~
- kultivar;
- annet.

Aronia melanocarpa

frø Moskva E eller 'Hugin'E

Kilde: Jorun Hovind, E-plant Norge

Navn og «herkomst»

- frøkilde og kultivar og varemerke

- Acer platanoides
- Acer platanoides 'Emerald Queen'
- Acer platanoides KORSA® E (fk Ås)
- Microbiota decussata
- Microbiota decussata 'Sibirteppe'
- Microbiota decussata 'Sibirteppe' E

Foto: Acer-mellbyes planteskole
Microbiota- Sven Ivar bjørkavåg.

Stedegent - Norsk?

Botanisk navn: Prunus 'Shirothae'
Norsk navn: Kirsebær
Herkomst: norsk

Stedegent - Norsk?

Norsk eller norskprodusert?

Stedegent må spesifiseres

- - skogholt ?
- – fylke ?
- – sør –nord?
- – plantemateriale med norsk naturlig opprinnelse?

Stedegent materiale må ofte spesialbestilles

- Sjekk hva som finnes av norske frøkilder/kultivarer
- Bestill i god tid 2-4 år for busker, 5-10 år for trær avhengig av størrelse.

Formidle intensjonen

Andre krav: (K, y1.1; KB6, y2.4)

Produksjon på bestilling – Revegetering Hjerkins

25000 Salix hentet lokalt og
produsert på Tromøy
planteskole.

Plantet ut sommer-høst
2014

Produksjon på bestilling - Hjerkinn

Produksjon på bestilling - Hjerkin

Hjerkin

E-plant Norge – Renate Nyrud. Planter i norsk produksjon. Foto: Tromøy planteskole

Hjerkinn

Vekstform (Kategori)

Botanisk navn: Prunus 'Shirothae'

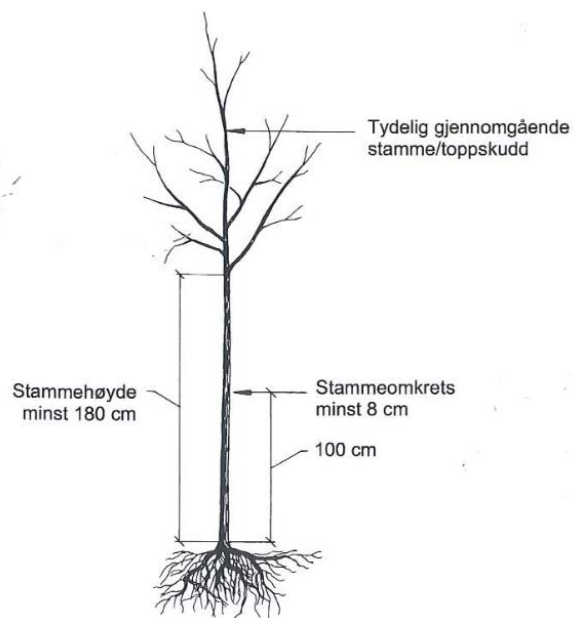
Norsk navn: Kirsebær

Herkomst: norsk

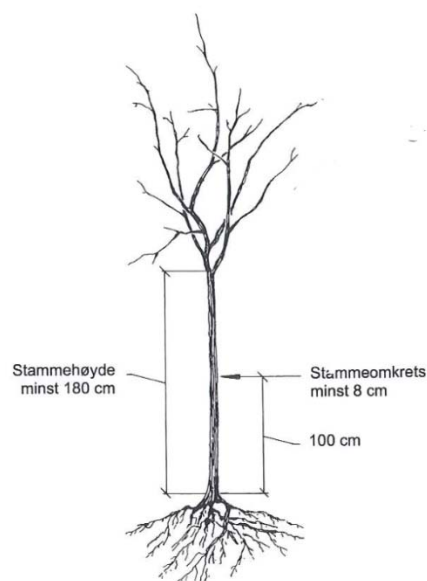
Vekstform: Fri krone ?

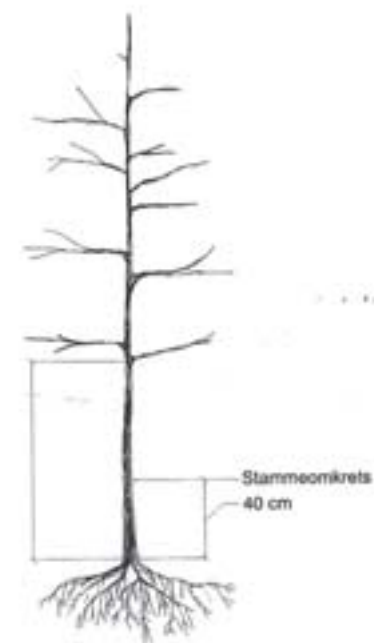
Vekstform

· Tre med høy stamme, med gjennomgående stamme

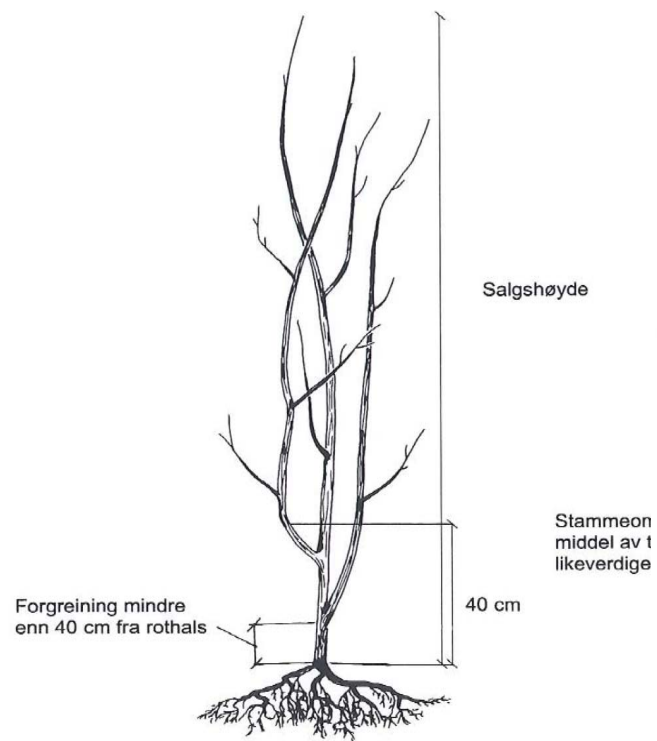
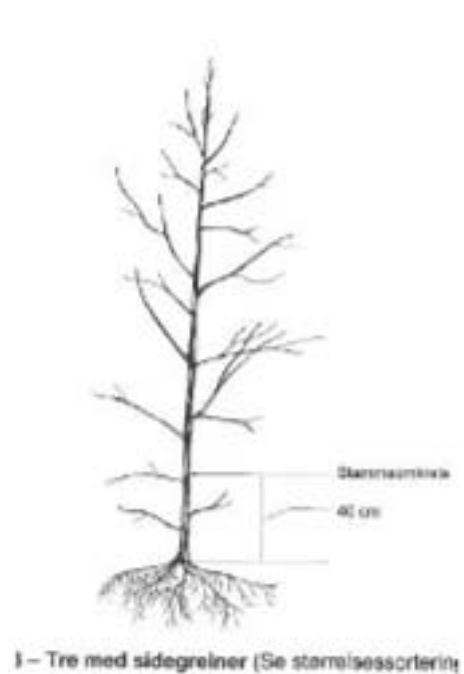
b – Tre med høy stamme, uten gjennomgående stamme

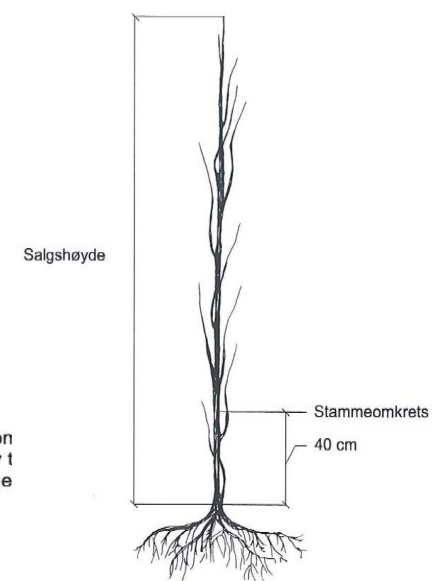
Figur 2a – Tre med lav stamme

Standard Norge 2000. Norsk Standard for
planteskolevarer, NS4400-4413.

Figur 4a – Tre med flere stammer

Figur 4b – Tre med søyleform

Standard Norge 2000. Norsk Standard for
planteskolevarer, NS4400-4413.

Stammeomkrets?

Størrelser Trær – bruk SO!

Tabell 2. Omtrentlige tall for stammeomkrets, høyde og antall produksjonsår ved produksjon av løvtrær. Planteskolene har ofte disse angivelsene i prislister for gjeldende sortiment, og i listene kan en finne tall for hvert enkelt planteslag.

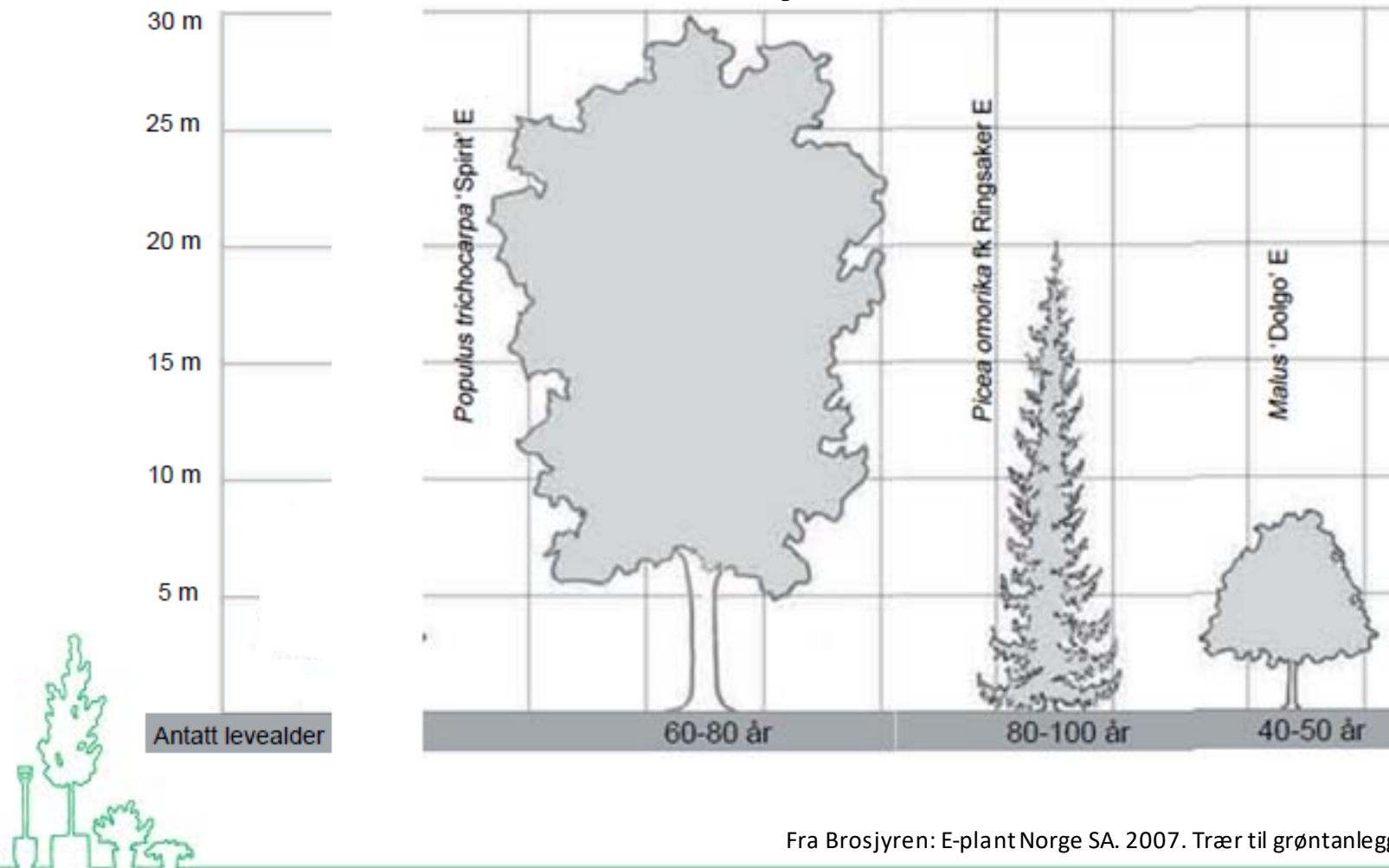
Størrelse - Stammeomkrets (so)	Estimert salgs/total høyde*	Estimert alder*	Oppbyggingsbeskjæring
Pisk	100-250	1-2 år	Krever oppbygging. Utsatt for hæverk.
so 6-8	250-300	2-3 år	Krever oppbygging. Utsatt for hæverk.
so 8-10	250-300	3-4 år	Krever oppbygging. Utsatt for hæverk.
so 10-12	250-350	4-5 år	Krever oppbygging. Utsatt for hæverk.
so 12-14	300-350	4-5 år	Krever oppbygging. Utsatt for hæverk.
so 14-16	350-400	6-7 år	Kan leveres til anlegg. Krever fortsatt oppbygging. Stammen er tykkere og mindre utsatt for hæverk fra denne størrelsen.
so 16-18	400-450	6-7 år	Kan leveres til anlegg. Krever fortsatt oppbygging.
so 18-20	450-500	7-8 år	Kan leveres til anlegg. Krever fortsatt oppbygging.
so 20-25	500-550	9-10 år	De første varige greiner for gatetrær med krav om oppstamming til fem meters høyder er etablert, men kronen må bygges opp videre. Her burde oppstammingen egentlig begynne, men den gjøres ofte tidligere.
so 25-30	500-550	11-12 år	De første varige grener for gatetrær med krav om oppstamming til fem meters høyder er etablert, men kronen må bygges opp videre.

**Alder og høyde vil variere med planteslag. Her er tallene estimert ut ifra relativt hurtigvoksende trær.*

Størrelser varierer med planteslag – vekst i produksjon og totalhøyde

Fra Brosjyren: E-plant Norge SA. 2007. Trær til grønntanlegg.

Flerstammet?

Botanisk navn: Alnus glutinosa fk Sauherrad E

Norsk navn: Svartor

Herkomst:

Vekstform: **Flerstammet**

Stammehøyde:

Størrelse: th=350 cm

Gjennomgående stamme: Flerstammet

Omplantinger: 3X

Botanisk navn: Cercediphyllum japonicum Gøteborg

E

Norsk navn: Hjertetre

Herkomst: Eplante

Vekstform: Oppstammet

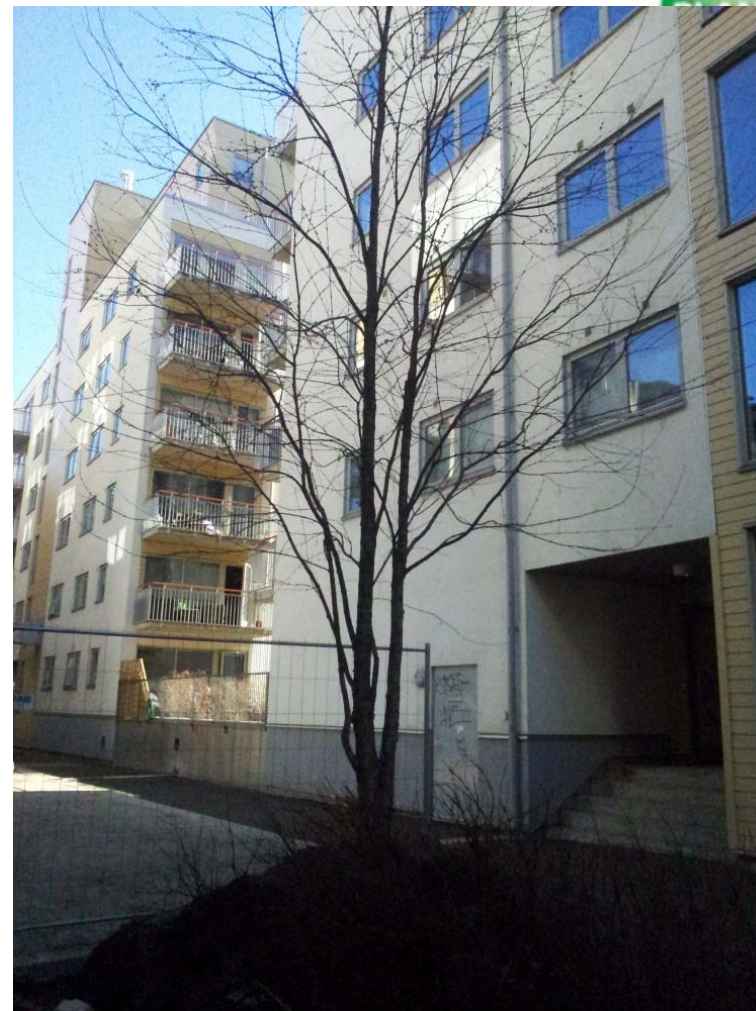
Stammehøyde: 100 cm

Størrelse: th=350-400 cm

Gjennomgående stamme: Ja

Høystammet? – alle størrelser?

Sorbus aucuparia 'Rosina' E - Vanlig rogn.

STH 180-200, TH 250-300, SO 10-12, kp

Fagus sylvatica 'Vestfold' - Norsk bok.

STH 180-200, TH 250-300, SO 10-12 kp

2/3
krone

?

1/3

leveringsformer

Leveringsform:

+ barrot

Størrelsen på rotklumpen – plantested – nok plass??

- Diameter på klumpen skal være 4x stammens omkrets

Stamme- omkrets	Diameter klump
8	32
10	40
12	48
14	56
16	64
18	72
20	80
25	100
30	120

Over SO 25 minimum
100 cm

Plantekasser i Bjørvika

Busker NS 3420 KB6.2

Postgrunnlag

KB6.2- BUSKER

TYPE BUSK: {Matrise KB6.2:1}

Lokalisering: (del 1, 4, y5)

Navn: (KB6, y2.1)

Herkomst:

Størrelse: (KB6, y2.2)

Leveringsform:

Planteavstand: (KB6, y2.3)

Andre krav: (K, y1.1; KB6, y2.4)

Antall [stk]

y2.2) Angi under stikkordet *Størrelse*

- stammehøyde;
- totalhøyde;
- annet.

Busker NS4404 – høyde?

B.07.77.0
2.13.2

Botanisk navn: Aronia melanocarpa 'Moskva'

Norsk navn: Svartsurbær E

Herkomst:

Størrelse: 5 gr, h=60-80 cm

Leveringsform: co

Planteavstand: ihh vegetasjonsplan

a) Min.cont.størr. = 4 l

B.77.11

KB5.21

BUSKER ETTER NS 4404

B.77.11.1

Botanisk navn: Aronia melanocarpa (

Norsk navn: Svartsurbær

Lokalisering: I plantefelt (merket BU3)

Størrelse: th 100-125 cm 3-5 gr

Leveringsform: kp co

Totalt antall

Salgshøyde?

Karstørrelse

Antall grener

Breddemål

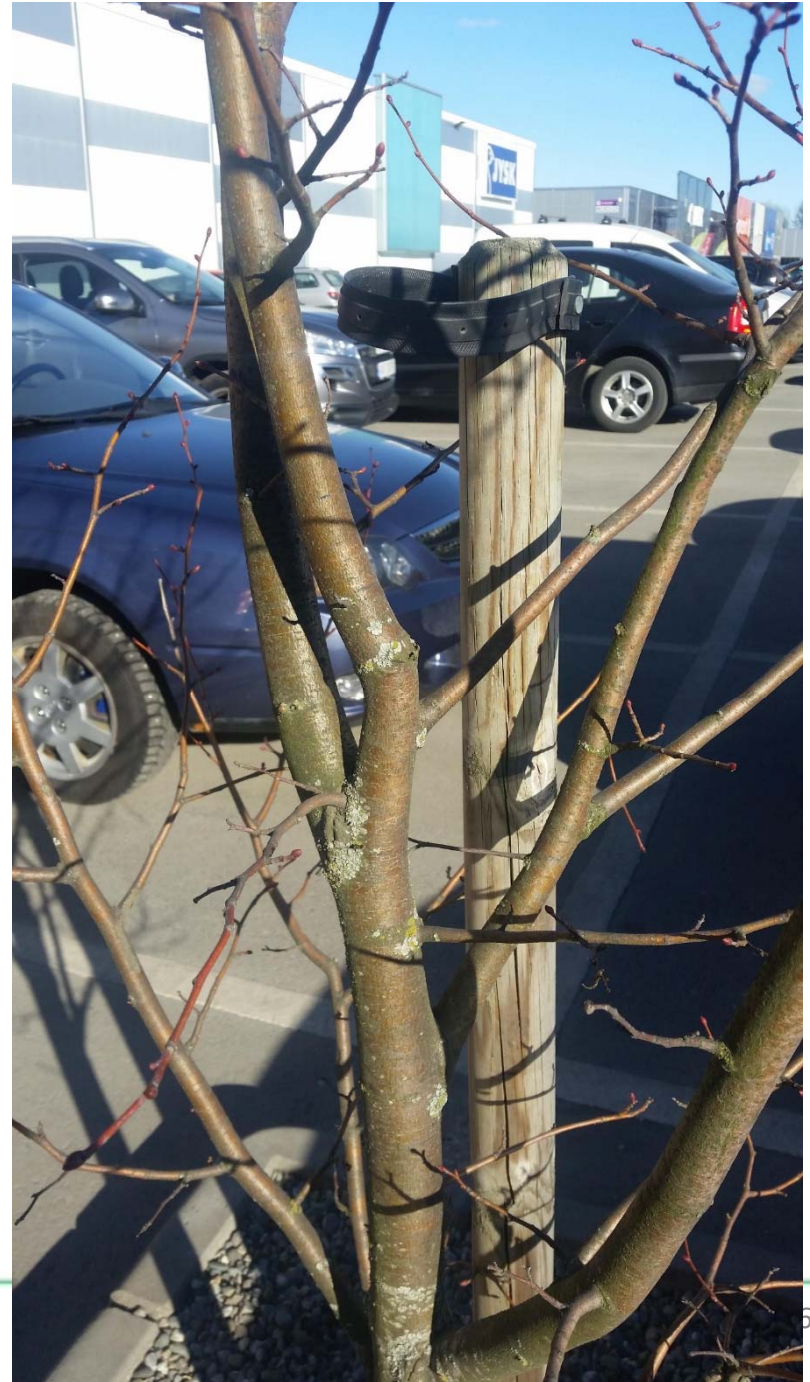

Riktig størrelse og planteavstand?

Hvordan gikk det?

Plantene

Produseres

Bestilles

